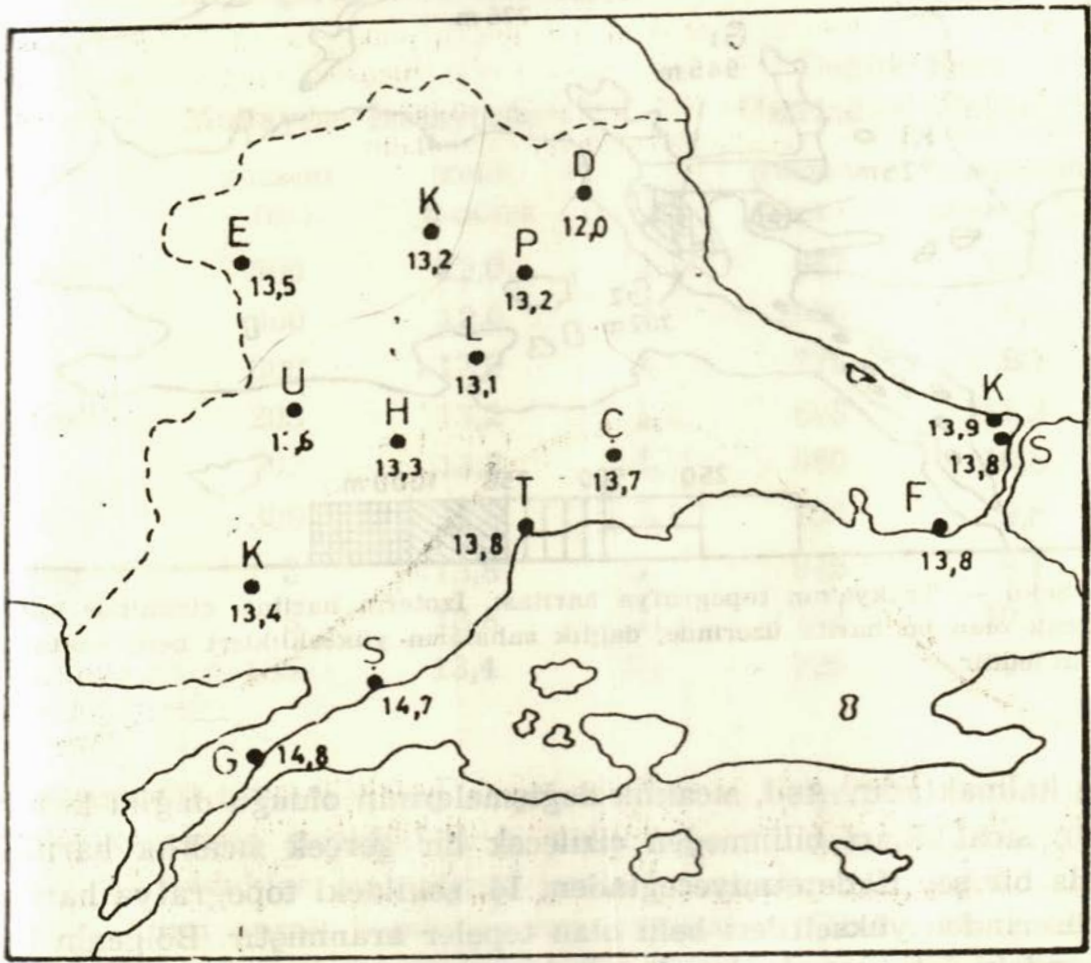
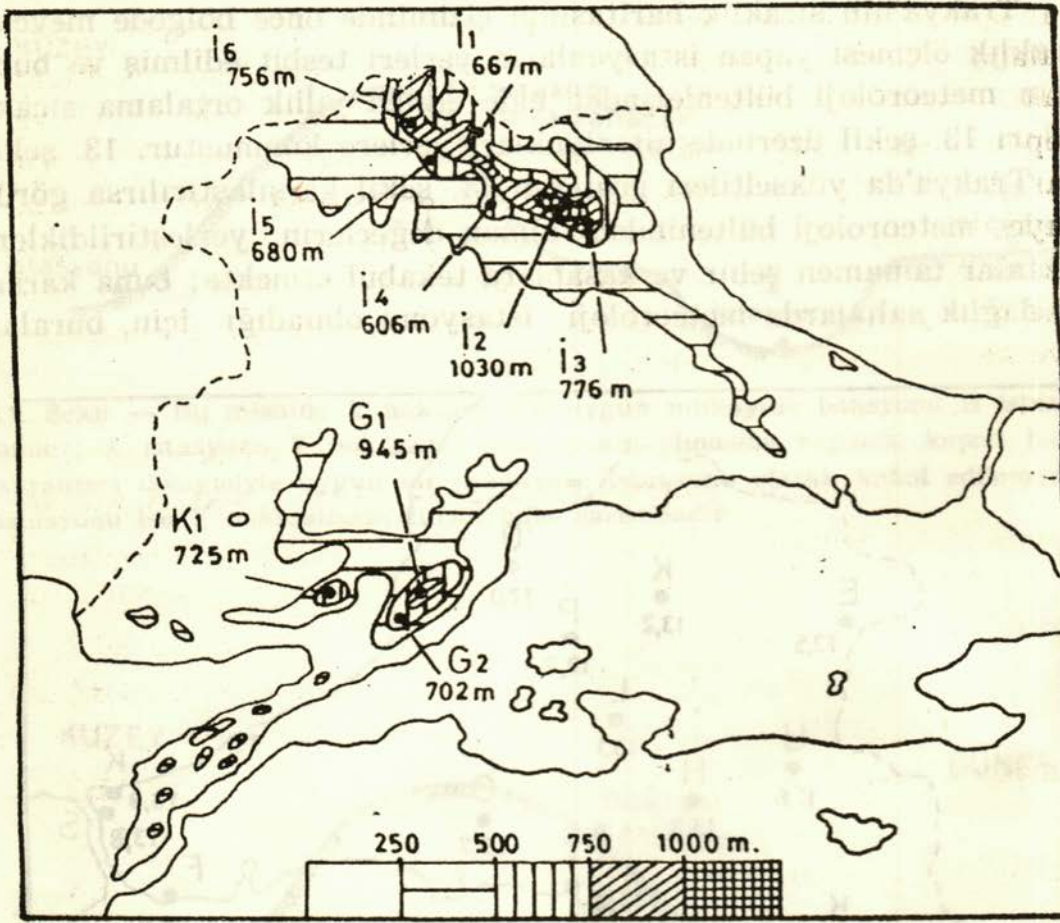

Trakya'nın sıcaklık haritasının çiziminde önce bölgede mevcut sıcaklık ölçmesi yapan istasyonların yerleri tesbit edilmiş ve bunların meteoroloji bültenlerinden elde edilen yıllık ortalama sıcaklıkları 13. şekil üzerinde ait oldukları yerlere konmuştur. 13. şekil ile, Trakya'da yükseltileri gösteren 14. şekil karşılaştırılırsa görülecektir ki, meteoroloji bülteninden alınan değerlerin yerleştirildikleri noktalar tamamen şehir ve kasabalara tekabül etmekte; buna karşılık dağlık sahalarda meteoroloji istasyonu olmadığı için, buralar

13. Şekil — Gerçek sıcaklık değerlerine göre izoterm haritası çizimi. Önce istasyonların gerçek ortalama sıcaklıkları haritada ait oldukları yerlere yazılır. Bu harita, 14. Şekildeki topografya haritası ile karşılaştırılırsa, sıcaklık ölçmesi yapmayan dağlık sahaların boş kaldığı görülür.

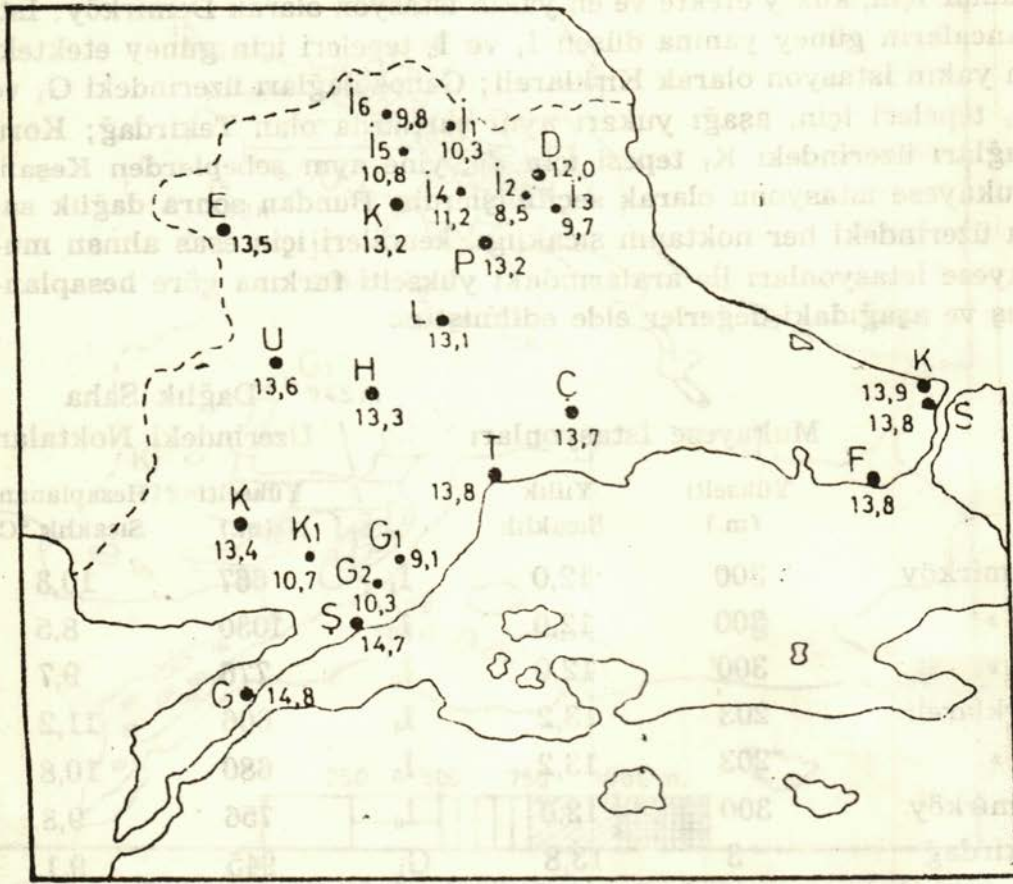
14. Şekil — Trakya'nın topografya haritası. İzoterm haritası çiziminde kullanılacak olan bu harita üzerinde, dağlık sahaların yükseklikleri belli noktaları tesbit edilir.

boş kalmaktadır. Asıl, sıcaklık değişmelerinin olduğu dağlık kesimlerin sıcaklıkları bilinmeden çizilecek bir gerçek sıcaklık haritası fazla bir şey ifade etmeyeceğinden, 14. şekildeki topografya haritası üzerinden yükseltileri belli olan tepeler aranmıştır. Bölgenin kuzeyindeki Istranca dağları üzerinde yükseltisi 667 m. olan tepe I_1 , 1030 m. olan tepe I_2 , 776 m. olan tepe I_3 , 606 m. olan tepe I_4 , 680 m. olan tepe I_5 ve 756 m. olan tepe I_6 diye; güneydeki Ganos dağları üzerinde yükseltisi 945 m. olan tepe G_1 , 702 m. olan tepe G_2 ve Ganosların batıya doğru devamını teşkil eden Kuru dağları üzerinde 725 m. lik tepe de K_1 diye adlandırılmıştır. Bu tepelerden I_1 , I_2 , I_3 ve I_6 , Istranca dağlarının kuzeye bakan yanında olduklarından,

bunlar için, kuzey etekte ve en yakın istasyon olarak Demirköy; Istrancaların güney yanına düşen I_1 ve I_5 tepeleri için güney etekteki en yakın istasyon olarak Kırklareli; Ganos dağları üzerindeki G_1 ve G_2 tepeleri için, aşağı yukarı aynı şartlarda olan Tekirdağ; Korudağları üzerindeki K_1 tepesi için de, yine aynı sebeplerden Keşan, mukayese istasyonu olarak seçilmişlerdir. Bundan sonra dağlık sahada üzerindeki her noktanın sıcaklığı, kendileri için esas alınan mukayese istasyonları ile aralarındaki yükselti farkına göre hesaplanmış ve aşağıdaki değerler elde edilmiştir :

	Mukayese İstasyonları			Dağlık Saha Üzerindeki Noktalar	
	Yükselti (m.)	Yıllık Sıcaklık		Yükselti (m.)	Hesaplanan Sıcaklık °C
Demirköy	300	12,0	I_1	667	10,3
»	300	12,0	I_2	1030	8,5
»	300	12,0	I_3	776	9,7
Kırklareli	203	13,2	I_4	606	11,2
»	203	13,2	I_5	680	10,8
Demirköy	300	12,0	I_6	756	9,8
Tekirdağ	3	13,8	G_1	945	9,1
»	3	13,8	G_2	702	10,3
Keşan	185	13,4	K_1	725	10,7

Yukarıdaki tabloda hesaplanan sıcaklıklar, bölgedeki meteoroloji istasyonlarının sıcaklıklarının bulunduğu 13. şekildeki harita üzerinde, ait oldukları noktaların yanlarına yazılır (15. şekil) ve haritanın çizimi ancak bundan sonra yapılabilir. Çünkü 15. şekil üzerinde hem meteoroloji istasyonlarının, hem de sıcaklıkları bilinen dağlık sahanın değerleri yer almıştır. Bu değerler içindeki en yüksek sıcaklıkla en düşük sıcaklık arasında $5-6^\circ$ lik fark olduğu için izoterm eğrilerinin aralıkları birer derece tutulmuş ve sıcaklıkları aynı olan noktalar birleştirilerek Trakya'nın gerçek değerlere göre sıcaklık haritası meydana getirilmiştir (16. şekil). Sıcaklık eğrilerinin gidişi ile 14. şekildeki eş yükselti eğrilerinin gi-

15. Şekil -- Dağlık saha üzerinde yükseltisi tesbit edilen noktaların hesap yoluyla elde edilen sıcaklıkları, 13. şeklin üzerinde yerlerine konur. Böylece meydana getirilen bu şekil, hem rasat istasyonlarının, hem de dağlık kesimlerin sıcaklıklarını ihtiva etmektedir. Gerçek sıcaklıklara göre izoterm eğrilerinin çizilmesi ancak bu işlemlerden sonra mümkündür.

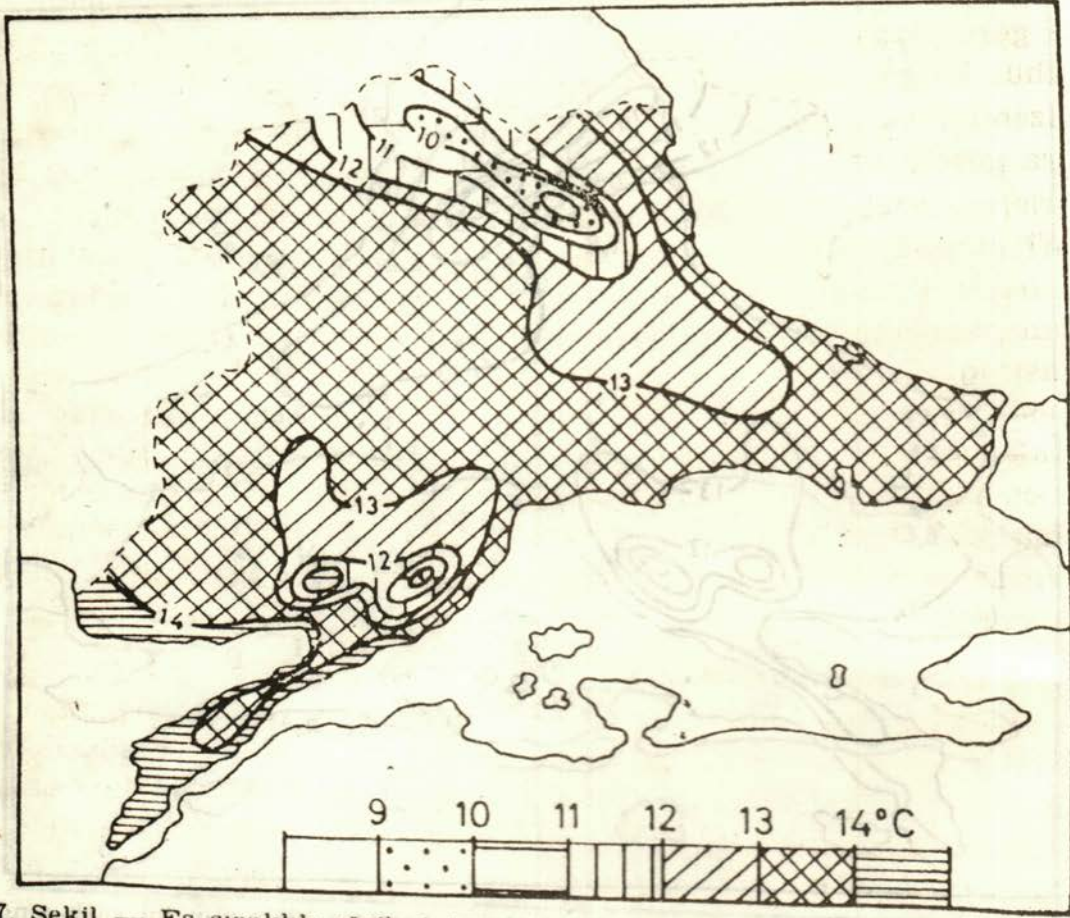
dişi karşılaştırılırsa, izotermilerin, Trakya'daki rölyefi dikine kesip geçmeyecek şekilde geçirildiği, aksine eş yükselti eğrilerine kabaca paralel olarak seyrettiği görülür. Bölgenin sıcaklık haritasını tamamlamak ve göze daha iyi hitap etmesini sağlamak için eş sıcaklık eğrilerinin arası taranmıştır (17. şekil)².

7 Sıcaklık haritasında eğrilerin arası ya taranır yahut boyanır. Taramada, en sıcak yerler en sık şekilde taranır ve sıcaklığın azalması oranında taramalar seyrekleştirilir. Boyamada ise sıcak ve koyu renkler en sıcak yerlere, açık ve soğuk renkler de en soğuk yerlere vurulur.

16. Şekil — Gerçek sıcaklıklara göre izoterm haritası çiziminin bu sahada, eşyüksekti eğrilerinin (rölyefin) uzanışına kabaca uygun olarak, sıcaklıkları aynı olan noktalar birleştirilir ve izoterm eğrileri elde edilir.

Sıcaklığın dağılışını göstermek üzere çizilen izoterm haritaları, bu dağılışa tesir eden faktörler gözönünde tutularak, incelenir ve böylece o bölgenin sıcaklık şartları ortaya konmaya çalışılır. Bunun için önce sıcaklık haritası üzerinde, eğrilerin değerlerine bakarak, bir takım müşahedeler yapılır yani bölgenin her tarafında sıcaklığın aynı olup olmadığı, en fazla ve en az ısınan yerlerin nereleri olduğu, sıcaklığın artış yahut azalış yönü, izoterm eğrilerinin birbirlerine göre olan durumu ve bunlar arasında alçak yahut yüksek sıcaklık adacıklarının meydana gelip gelmediği ortaya konmaya çalışılır. Sonra da bu müşahedelerin açıklanmasına yani farklı ısınmanın sebeplerine geçilir. Bölgenin kuzeyi ile güneyi arasındaki sıcak-

17. Şekil — Eş sıcaklık eğrilerinin araları taranarak izoterm haritası tamamlanır.

lık farkı coğrafi enlemin tesirini aksettirir. Başka türlü söylenirse, bölgede sıcaklığın artış yönünün kuzeyden güneye doğru olması coğrafi enlemin tesiriyle ilgilidir. Kuzey Yarımküresi için, bölgenin kuzeyi Ekvatora daha uzak yer olduğundan, en küçük değerlerin toplandığı, yani en az ısınan kesim olarak belirir. Buna karşılık en yüksek değerler, Ekvatora daha yakın olan güney kesimde ortaya çıkar. Bu genel kaideye uymayan durumlar, bölgedeki sıcaklık dağılışı üzerinde, coğrafi enlemin dışında, güneşin ufuk üzerindeki yükseltisi, atmosferin karakteri; gerçek değerlere göre çizilmiş bir harita ise, bunlara ek olarak yükselti gibi faktörlerin rol oynadığını gösterir. Sıcaklıklar kıyılardan iç kısımlara gidildikçe artıyor yahut azalıyorsa, bu yöndeki sıcaklık değişmelerinin de kara ve de-

ızın tesirinden ileri geldiği anlaşılır. İzoterm eğrilerinin birbirlerine göre olan durumu, yani kabaca birbirlerine paralel seyretmeleri yahut bu paralelliğin bozulması, o yerdeki sıcaklık değişmelerinin düzenli veya düzensizliği hakkında fikir verir. Düzeltilmiş sıcaklıklara göre çizilmiş izoterm haritalarında eğriler çoğunlukla hem birbirlerine hem de coğrafi enleme kabaca uygunluk gösterirler. Coğrafi enleme paralellik göstermeleri, bu tip haritalarda yükseltinin tesirinin kısmen ortadan kaldırılmış olmasıyla ilgilidir. Birbirlerine olan paralellik, o yerde sıcaklık artış yahut azalışlarının düzenli olmasının; paralellik bozulmuşsa, bu da sıcaklık değişmelerinin düzensiz olmasının sonucudur. Gerçek değerlerle çizilmiş sıcaklık haritalarında ise, izotermeler arasındaki uygunluğu hem yükseltinin sebep olduğu sıcaklık değişmeleri, hem de bakı yahut kapalı havza olma gibi diğer topoğrafik özellikler bozar. Gerçek izoterm haritalarında, sıcaklık eğrilerinin çok girintili çıkıntılı ve karışık oluşu bu yüzdendir.

Farklı bakı şartlarının, kapalı havzaların yahut sıcak ve soğuk su akıntılarının bulunduğu bölgelere ait sıcaklık haritalarında, izotermeler arasında bir takım alçak yahut yüksek sıcaklık adacıkları ortaya çıkabilir. Başka türlü ifade edilirse, bölgenin bütününe oranla, sahası dar kapalı sıcaklık eğrileri, bu küçük kesimde farklı bir ısınmaya işaretler; bu dar saha, ya çevresine oranla farklı yöne baktığından yahut kapalı bir havza (depresyon) içinde bulunduğundan veya sıcak ve soğuk su akıntılarının birinin tesiri altında olduğundan, çevresinden daha az veya daha çok ısınmaktadır. Alçak ve yüksek sıcaklık adacıkları bu üç faktörle de ilgili değilse, bu takdirde adacığın belirlediği yerdeki istasyonları, çevresindeki istasyonlarla, rasat süreleri bakımından karşılaştırmak gerekir. Çünkü çevresindeki istasyonlara oranla rasat süresi daha kısa olan, yahut rasat süresi içinde boşluklar bulunan yerlerin sıcaklıkları, rasat süresi tam ve uzun yerlerdeki sıcaklıklardan fark eder ki, bu durum da sıcaklık adacıklarına meydan verebilir.